

CHARAKTERISTIKA KRAJE

Karlovarský kraj je proslulý především svým lázeňstvím. Na území kraje se nachází nejen naše nejznámější lázně Karlovy Vary, ale i Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Lázně Kynžvart a Jáchymov. Lázně v Kyselce nejsou v současné době v provozu. Spolu s léčivými prameny je kraj bohatý i na přírodní minerální vody, z nichž nejznámější je Mattoni. V souvislosti s lázeňstvím jsou také velice známé lázeňské oplatky, které si jako sladkou pochoutku zamilovali nejen místní obyvatelé, ale především lázeňští hosté z celého světa. Karlovy Vary kromě toho prosluly ještě bylinným likérem Becherovka a uměním sklářů společnosti Moser. Město Chodov proslavil růžový porcelán, který se vyváží do celého světa. Z kulturní oblasti je to především Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary, který nabízí setkání filmových tvůrců domácích i zahraničních.

Karlovarský kraj se nachází na západě území České republiky a vznikl rozdělením kraje Západočeského na Plzeňský a Karlovarský. Na severu a západě uzavírá území republiky státní hranice s Německem, na východě sousedí s Ústeckým krajem a na jihu s krajem Plzeňským. Spolu s Ústeckým krajem tvoří region soudržnosti Severozápad. Přes území těchto dvou krajů, podél státní hranice, se rozprostírají Krušné hory. Jejich nejvyšší bod Klínovec (1 244 m n.m.) leží v okrese Karlovy Vary, stejně tak jako nejnižší bod kraje (320 m n.m.), který se nachází na řece Ohři na hranici kraje. Ohře je zároveň nejvýznamnější řekou Karlovarského kraje a celé území také spadá do jejího povodí. Dalšími významnými řekami jsou Teplá, Rolava, Bystřice a Svatava. Z nich nejznámější je řeka Teplá, která se vlévá do Ohře v Karlových Varech a která protéká údolím Karlových Varů, kde vyvěrá většina horkých pramenů. Ty vtékají do řeky a umožňují vznik odrůdy aragonitu, známé jako vířidlovec a hrachovec, oba vylučované po tisíciletí z horkých karlovarských pramenů, jejichž voda má v sobě rozpuštěno mnoho nerostných látek a plynů, hlavně kyslíčnicku uhličitého. Z větších kusů se zhotovují umělecké a upomínkové předměty, vkusná těžítka, popelníčky, vykládají se jím víka krabic, vyrábějí přívěsky a nejznámější jsou asi vířidlovcové růže. Z dalších přírodních zdrojů jsou nejvýznamnější zásoby hnědého uhlí na Sokolovsku a dále keramické jíly, které se zasloužily o vysoký počet výroben porcelánu téměř po celém území kraje. Na světovém ohlasu našeho kraje se ale největší měrou podílí zásoby minerálních a léčivých vod, které daly vzniknout již výše zmiňovaným lázním.

Kraj tvoří 3 okresy – chebský, karlovarský a sokolovský a celkem se zde nachází 134 obcí, které jsou dále členěny do 528 částí. Svou rozlohou (3 310 km²) se Karlovarský kraj řadí k těm nejmenším, zaujímá pouze 4,2 % území ČR. Nejrozsáhlejší z okresů je karlovarský (45,6 % rozlohy kraje) s největším počtem obcí (56) a největším podílem žijících obyvatel v kraji (39,0 %). Okresy Sokolov a Cheb jsou, co do počtu obcí a rozlohy, srovnatelné. V kraji je celkem 38 měst. Ve městech karlovarského okresu ke dni 31. 12. 2019 žilo celkem 93 038 osob. Ve městech sokolovského okresu žilo k tomuto datu 72 007 obyvatel a ve městech chebského okresu 76 027 obyvatel. K 31. 12. 2019 žilo v obcích Karlovarského kraje celkem 294 664 obyvatel, což představuje 2,8 % obyvatel České republiky. Nejlidnatějším okresem je okres karlovarský, kde žilo celkem 114 818 obyvatel, z nichž 50,8 % (58 382) bylo žen.

Absolutním počtem živě narozených (2 827 osob) i zemřelých (3 405 osob) se náš kraj řadí na poslední místo v ČR. Srovnáme-li počet živě narozených na 1 000 obyvatel (9,6 osob), pak je Karlovarský kraj na posledním místě v ČR. Počtem zemřelých na 1 000 obyvatel (11,5 osob) se Karlovarský a Moravskoslezský kraj řadí naopak na 1. místo. V roce 2019 se do Karlovarského kraje přistěhovalo celkem 3 572 osob a vystěhovalo se 3 226 osob, proto byla bilance kladná (346 osob). Celkový přírůstek byl v roce 2019 záporný a dosáhl hodnoty 232 osob.

Podíl nezaměstnaných, tj. počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k obyvatelstvu stejného věku činil v Karlovarském kraji 2,74 %. Podíl nezaměstnaných osob činil v okrese Cheb 1,93 %, v okrese Karlovy Vary 2,58 % a v okrese Sokolov 3,79 %. Neumístěných žadatelů o zaměstnání bylo v roce 2019 celkem 5 799 (o 430 méně než v roce 2018) na 7 074 volných pracovních míst. Nejvíce žadatelů o práci bylo v okrese Sokolov (2 182 osob), dále v okrese Karlovy Vary (1 901 osob) a nejméně v okrese Cheb (1 142 osob). Největší zastoupení mezi nezaměstnanými měli uchazeči se základním vzděláním a bez vzdělání (2 885 osob, tj. 49,7 %), vyučení a se středním vzděláním bez maturity (1 849 osob, tj. 31,9 %). S ohledem na věk nezaměstnaných byla nejvíce

zastoupena věková skupina 50–59 let (25,4 %), a věková skupina 40–49 let (21,6 %). Průměrný věk žadatelů o práci (42,3 let) se oproti minulému roku snížil o 0,4 roku.

V roce 2019 bylo dokončeno 683 bytů, tj. o 195 více než v roce 2018. Sledujeme-li počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel středního stavu, pak nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele vykazuje okres Cheb (3,1 bytu), naopak nejnižší okres Sokolov (1,4 bytu).

Cestovní ruch je v Karlovarském kraji jedním z nejvýznamnějších odvětví. Především lázeňství udělalo z našeho kraje cílovou destinaci pro hosty z Čech i z ciziny. V roce 2019 navštívilo náš kraj 1 190 296 hostů. Přepočteme-li hosty na 1 000 obyvatel kraje vychází 4 037,5 hostů. Podíl cizinců, kteří navštívili v loňském roce náš kraj, byl 60,2 %. Počtem přenocování na 1 000 obyvatel (18 317,5) se Karlovarský kraj v rámci České republiky umístil na 1. místě. V souvislosti s lázeňským cestovním ruchem je na území Karlovarského kraje i dostatečná nabídka kulturních zařízení a památkových zón. Ty jsou doplněny nabídkou lázeňských symfonických orchestrů a několika festivalů, z nichž nejznámější je Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary. Dalšími kulturními událostmi jsou např. Chopinův festival v Mariánských Lázních a Kanoe Mattoni.